

ד"ר מרדכי קידר

שמונה אמירות פלסטיניות

מזרחן ומרצה לערבית, יו"ר "חוג הפרופסורים לחוסן מדיני וכלכלי" ובעבר יו"ר "מוניטור האקדמיה הישראלית". כותב ומתראיין רבות בתקשורת הישראלית והבינלאומית, באנגלית ובערבית.

רציונאל

"כל מי שמנסה לפתור את בעיות המזרח התיכון באמצעות שיטות ומנגנונים אירופיים דומה למי שמנסה לתקן את השברולט שלו בחנות אופניים. את הבעיות במזרח התיכון צריך לפתור באמצעות השיטות של המזרח התיכון. אבני היסוד של הדמוקרטיה המערבית מעוררות אלרגיה בחברות אסלאמיות.

שלום במזרח התיכון לא ניתן למי שרוצה ומתחנן לשלום, ובוודאי לא למי שרוצה שלום עכשיו. שלום ניתן רק למי שאינו מנוצח: למי שיש לו כוח, ורצון ונכונות להשתמש בו. שכניו נותנים לו שלום לא מתוך אהבה אלא מתוך הבנה שמחיר האי-שלום גבוה מדי עבורם."

- הסכסוך הוא דתי ואין פתרון דתי כל עוד מתקיימת מדינה יהודית עצמאית.
- דרושה הסתכלות סוציולוגית על החברה הערבית והתאמת המסגרת המדינית למתווה המתאים לאופי שלה. דגם מצליח מהמערב לא יצליח במזרח התיכון כי התרבות פה שונה.
- יש כיום שני סוגים של מדינות ערביות: כושלות ומצליחות. הסוג הכושל, נכשל כי הוא צירוף מלאכותי של שבטים, קבוצות אתניות, דתיות ו/או עדתיות. אפשר לראות את הדגם הזה בסוריה, בעיראק, בלוב, בסודן, בתימן ועוד. אין במדינות הללו נאמנות למדינה המודרנית אלא לקבוצה המסורתית, והזהות המאחדת של המדינה המודרנית נכשלה בניסיון להחליף את הנאמנויות המסורתיות הסותרות. גם אצל הפלסטינים זה המצב: התרבות בעזה דומה מאוד לתרבות הבדווית, וביהודה ושומרון כמעט אין בדווים, רק עיר וכפר. גם חתונות בין הערים וערבוב בין עיר לכפר הם דברים נדירים.
- הדגם השני בעולם הערבי, הדגם המצליח, הוא אמירויות המפרץ. מדובר במדינות יציבות ולא בגלל הנפט, אלא כי בכל אמירות יש שבט אחד דומיננטי ועוד קבוצות קטנות ונטולות שאיפות שלטוניות. מנהיגות האמירות היא אותה משפחה שהנהיגה את השבט כבר מאות שנים, ולכן המדינה נתפסת כשייכת לכולם ואף אחד לא פועל נגדה.
- הרשות הפלסטינית היא פיקציה כיוון שגם היא צירוף מלאכותי של שבטים, ולא בלי סיבה כף רגלו של אבו-מאזן כבר שנים לא דרכה בחברון, בשכם או בקלקיליה. הפתרון לבעיית הסכסוך צריכה להיות בהתאם למודל המצליח של מדינות ערב, ובמסגרתו כל עיר שהיא בעצם שבט או קבוצת שבטים תקבל שלטון עצמי, עיר-מדינה.

גבולות

- יוגדרו הגבולות של שבע אמירויות - ערי מדינה - ברחבי יהודה ושומרון: יריחו, ג'נין, רמאללה, שכם, חברון הערבית, טול-כרם וקלקיליה. האמירות השמינית כבר קיימת בעזה, שם יש כבר ממשלה, מערכת חוק, גבולות ומבנה שלטוני לגיטימי מאז שחמאס השתלטו על הרצועה ביוני 2007.
- ישראל תחיל ריבונות על האזורים הכפריים שמסביב לערי-המדינה ביו"ש, ויוקמו מעברי גבול אל ומערי המדינה.
- ירושלים תישאר בירת ישראל המאוחדת תחת ריבונות ישראלית בכל העיר, כולל בהר הבית.

אזרחות וזכויות

- לכל אמירות יהיה דרכון וממשלה משלה, ומבנה שלטוני וכלכלי שישרת את אזרחיה.
- כל אמירות בנפרד תחתום עם ישראל על הסכם שישדר תחומים משותפים כמו מים, חשמל או גישה לשדה תעופה ולנמל ימי.
- מדינת ישראל תסייע בקידום האינטרסים הכלכליים של כל אמירות.
- בעיית הפליטים היא בעיה שנוצרה על ידי מדינות ערב שסירבו לקבל את תכנית החלוקה ופרצו במלחמה נגד ישראל בשנת 1948, יום אחד אחרי שזו קיבלה את עצמאותה. היא נפתרה כמעט לחלוטין, אך מונצחת באמצעות אונר"א - ארגון שצריך לפרק. ישראל תעזור לשקם את מחנות הפליטים אך לא תותר כניסה של "פליטים" מארצות אחרות.
- המרחב הכפרי שיסופח לישראל ביהודה ושומרון כולל כ-10% מהתושבים הערביים באזור זה, ותינתן להם האפשרות לקבל אזרחות ישראלית מלאה.

שליטה בשטח

- כל אמירות תהיה אחראית על השליטה בשטח שלה, ולמדינת ישראל תהיה שליטה במרחב הכפרי שסביב האמירויות.
- שייחים מקומיים וראשי שבטים יעמדו בראש המבנה השלטוני המקומי.
- התנועה במרחב תתאפשר באמצעות ויזות והסדרים חתומים בהסכמים.